

ZARZĄD

PREZES

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHEŃSKI

WICEPREZESI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Janina Kwiecień
POWIAT KARTUSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

Zenon Rodzik
POWIAT OPOLSKI (woj. lubelskie)

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trąmś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJÓWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciolek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Guzdek
POWIAT DZIERŻONIOWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZOWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Szczepan Otdakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/244/18

Warszawa, 8 listopada 2018 roku

Szanowny Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z 29 października 2018 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo prasowe oraz zmianie niektórych innych ustaw (MK-020-1123/18) uprzejmie informuję, że przedłożony projekt Związek opiniuje negatywnie.

W pierwszej kolejności zwracam uwagę na fakt, że po raz kolejny można spotkać się z propozycją zmian legislacyjnych, która różnicuje sytuację prawną samorządów względem administracji rządowej. Zróznicowanie takie nie znajduje uzasadnienia a sami projektodawcy w uzasadnieniu projektu również nie wyjaśnili dlaczego organy administracji rządowej będą mogły mieć status wydawcy w rozumieniu Prawa prasowego oraz prowadzić niczym nieskrępowaną działalność informacyjną odmawiając jednocześnie tego prawa jednostkom samorządu terytorialnego. Na marginesie zwracam uwagę, że jednostki samorządu terytorialnego, wbrew twierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu projektu, mają prawo do bycia wydawcą. Zgodnie z obowiązującym art. 8 ust. 1 zd. 1 Prawa prasowego wydawcą może być osoba prawna. Każda jednostka samorządu terytorialnego status osoby prawnej posiada (art. 165 ust. 1 Konstytucji). Po drugie projektowane zmiany legislacyjne naruszają konstytucyjną zasadę samodzielności jednostek samorządu terytorialnego oraz znacząco utrudnią realizację zadań z zakresu promocji. W tym miejscu przypomnieć należy, że przykładowo w art. 4 ust. 1 pkt 21 ustawy o samorządzie powiatowym wprost wskazano, że promocja jest zadaniem powiatu.

Odnosząc się wprost do propozycji zmiany Prawa prasowego – projektowana regulacja może utrudnić prowadzenie działalności informacyjnej jednostek samorządu terytorialnego. Przykładowo zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych do działalności polegającej na

redagowaniu, przygotowywaniu, tworzeniu lub publikowaniu materiałów prasowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe nie stosuje się przepisów art. 5-9, art. 11, art. 13-16, art. 18-22, art. 27, art. 28 ust. 2-10 oraz art. 30 rozporządzenia 2016/679. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie będzie mogła być wydawcą w rozumieniu Prawa prasowego, nie będzie mogła korzystać ze wskazanego wyłączenia. Wskazany w polskiej ustawie o ochronie danych osobowych przepis wynika z art. 85 ust. 1 Rozporządzenia ogólnego o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym „Państwa członkowskie przyjmują przepisy pozwalające pogodzić prawo do ochrony danych osobowych na mocy niniejszego rozporządzenia z wolnością wypowiedzi i informacji, w tym do przetwarzania dla potrzeb dziennikarskich oraz do celów wypowiedzi akademickiej, artystycznej lub literackiej.”.

Ponadto, wprowadzenie wskazanego w projekcie zakazu może w praktyce doprowadzić do problemów związanych z rozróżnieniem co jednostce samorządu terytorialnego będzie wolno, a jaka działalność informacyjna będzie niedopuszczalna. Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 1 Prawa prasowego prasa oznacza „publikacje periodyczne, które nie tworzą zamkniętej, jednorodnej całości, ukazujące się nie rzadziej niż raz do roku, opatrzone stałym tytułem albo nazwą, numerem bieżącym i datą, a w szczególności: dzienniki i czasopisma, serwisy agencyjne, stałe przekazy teleksowe, biuletyny, programy radiowe i telewizyjne oraz kroniki filmowe; prasą są także wszelkie istniejące i powstające w wyniku postępu technicznego środki masowego przekazywania, w tym także rozgłośnie oraz tele- i radiowęzły zakładowe, upowszechniające publikacje periodyczne za pomocą druku, wizji, fonii lub innej techniki rozpowszechniania; prasa obejmuje również zespoły ludzi i poszczególne osoby zajmujące się działalnością dziennikarską”. Zatem prasa to nie tylko forma drukowana ale każda inna forma przekazu. Potwierdza to również orzecznictwo. W postanowieniu Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2010 r. sygn. III KK 250/10, LEX III KK 250/10 wskazano, że przekaz za pośrednictwem Internetu, jeżeli spełnia wymogi określone w treści art. 7 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 ze zm.) jest prasą. Tymczasem z uzasadnienia projektu ustawy można wnioskować, że projektodawcy utożsamiają działalność wydawniczą wyłącznie z treściami drukowanymi.

Odnosząc się do projektowanych zmian w ustawie o samorządzie powiatowym, o ile zgadzam się, że zakaz kupowania przez organy władzy publicznej reklam z wizerunkami osób sprawujących funkcje publiczne czy kandydatami w szczególności w okresie kampanii wyborczej należałoby uznać za zasadny, to o tyle powinien on dotyczyć całej administracji publicznej a miejscem takiej regulacji powinien być albo Kodeks wyborczy (jeżeli miałby być on ograniczony do okresów kampanii wyborczej) lub zupełnie odrębna ustawa, która szczegółowo określałaby granicę zakazu oraz rozróżnienie pojęcia reklamy od informacji. Zakaz nie powinien obejmować publikacji informacji.

W pozostałym zakresie zwracam uwagę na przykładowe absurdy wynikających z projektowanych zmian:

- zgodnie z projektowanym art. 3 ust. 4 ograniczenia związane z zakazem publikacji wizerunku osób wymienionych w ust. 1, mają nie dotyczyć stron internetowych prowadzonych przez powiat oraz podmioty wskazane w ust. 3. Wnioskując z przeciwności zakaz będzie obejmował wszystkie inne strony internetowe, które samorząd mógłby bezpłatnie wykorzystywać do działalności

informacyjnej, w tym strony tzw. social media (np. facebook) czy kanał na youtube. W konsekwencji wskazany zapis znacząco ograniczy możliwości prowadzenia działalności informacyjnej przez samorządy oraz dostosowania kanałów informacyjnych do oczekiwań i przyzwyczajeń mieszkańców.

- zgodnie z art. 3 ust. 3 zakaz publikacji wizerunku ma obejmować m.in. stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego. Na przykładzie Związku Powiatów Polskich, które jest stowarzyszeniem ogólnopolskim przestrzeganie tego zakazu będzie w praktyce niemożliwe. Zważywszy chociażby na liczbę wszystkich radnych czy kandydatów w jakichkolwiek wyborach sprawdzenie czy osoba, której wizerunek ma być prezentowany w wydawnictwach Związku, jest jednocześnie osobą, której dotyczy ograniczenie, jest nierealne. Ten sam problem będzie miał każdy podmiot, którego będzie dotyczył projektowany przepis. Zaznaczam przy tym, że co do zasady stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego powoływane są do życia m.in. w celu promowania idei samorządów, a odbywa się to również poprzez pokazywanie ciekawych wydarzeń i osób, które na rzecz tej idei działają np. poprzez realizację innowacyjnych lokalnych pomysłów (przykładem takiej publikacji wydawanej przez ZPP we współpracy z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju jest „Biuletyn partnerstwa publiczno-prywatnego”). Nie można również zgodzić się ze twierdzeniem, że tego typu działalność ma na celu promocję konkretnych osób. Zważywszy, że w takiej organizacji jak ZPP, reprezentowane są wszystkie powiaty członkowskie niezależnie od tego, jakie osoby i o jakich poglądach politycznych sprawują w nich władzę treść uzasadnienia projektu ustawy jest po prostu obraźliwa.

Analogiczne uwagi zgłaszamy w odniesieniu do art. 2 i 4 projektu ustawy.

Apeluję zatem o rozważę w przyjmowaniu nowych przepisów oraz stanowienie prawa z uwzględnieniem szerszej perspektywy niż jednostkowe negatywne doświadczenia niektórych kandydatów pretendujących na stanowiska publiczne. Zwracam również uwagę, że wyniki każdego wyborów pokazują, że szeroki dostęp do kanałów informacyjnych czy to na poziomie krajowym czy lokalnym nie są gwarantem wyboru danego kandydata.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn